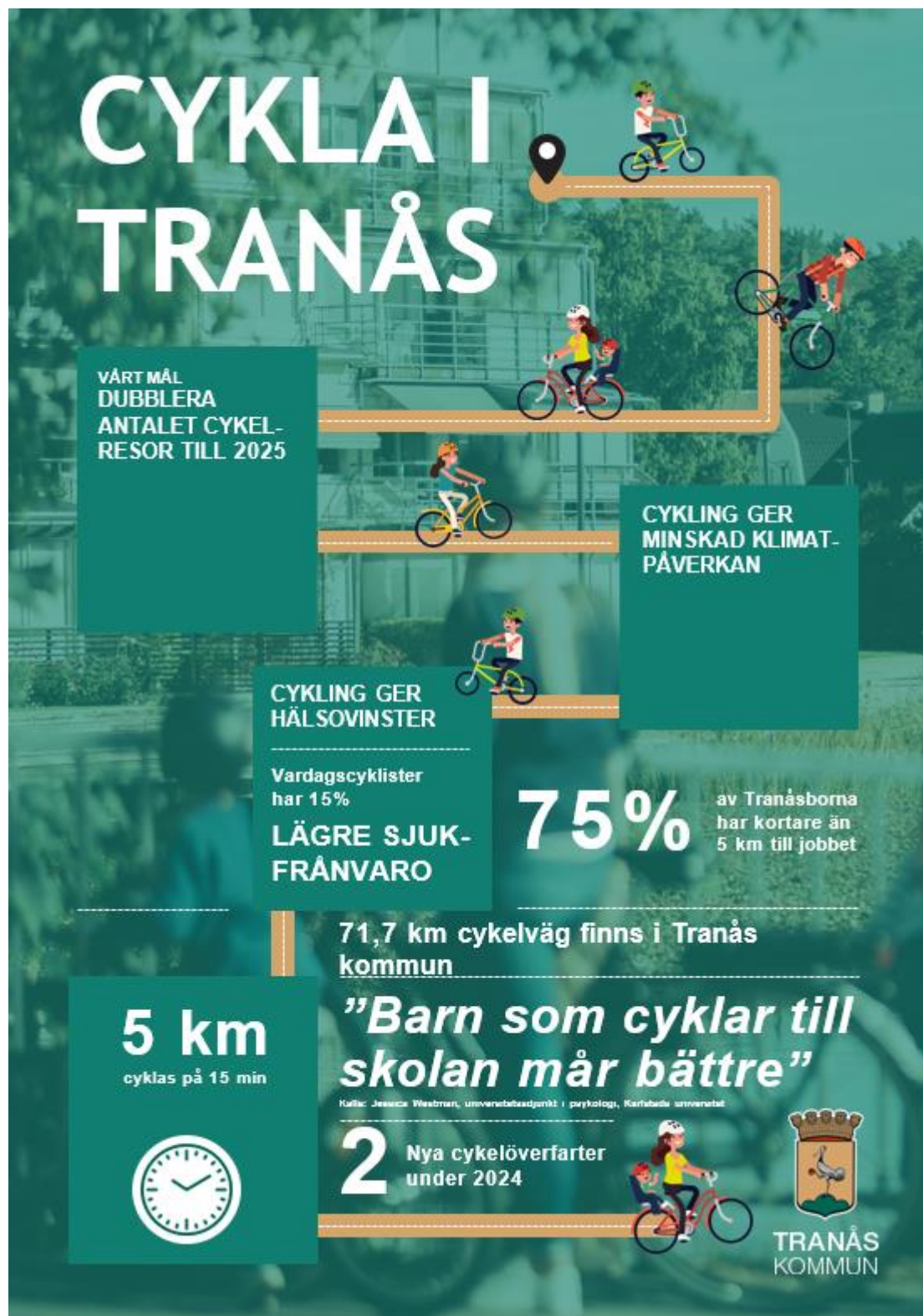


Cykelbokslut 2024

Tranås kommun



Cykling i Tranås kommun

Cyklingens fördelar är många och avgörande för att klara uppsatta mål för folkhälsa och miljö. Ett ökat intresse för cykling ger stora vinster för samhället i form av ökad livslängd och förbättrad hälsa. Förbättrad infrastruktur för cykel ökar också tillgängligheten för kommuninvånarna. Kommunen arbetar därför ständigt med att förbättra förutsättningarna för cykling.



Cykelstrategin för Tranås kommun

Cykelstrategin är en del av en satsning på infrastrukturen i Tranås kommun, där gång- och cykeltrafik utgör en förutsättning för en hållbar utveckling.

Cykelstrategin lyder under *Strategi för ekologisk hållbarhet* och *Strategi för social hållbarhet* - två av kommunens tre ledande styrdokument.

Syftet med cykelstrategin är att öka cyklandet och förbättra cykelplaneringen i hela kommunen, med målet att dubblera cyklingen från år 2017 fram till 2025.

Tre åtgärdsområden har identifierats:

- infrastruktur
- drift & underhåll
- kommunikation & påverkansåtgärder

Vårt mål

2025 har antalet
cykelresor dubblerats
och tre av fyra
tranåsbor tycker att
Tranås är en cykelvänlig
stad.

Svenska Cykelstäder

Tranås kommun är medlem i Svenska Cykelstäder, en förening för kommuner och regioner som arbetar med att förbättra förutsättningarna för att cykla.

Den gemensamma visionen för Svenska Cykelstäder är att 50 % av alla resor som är kortare än 5 km ska ske med cykel

Cykelfakta



Cyklingen ökar kraftigt i svenska städer



Cykelinvesteringar lönar sig för samhället



Allt mer pengar satsas på cykling

Svenska Cykelstäder är en förening av kommuner och regioner som målmedvetet arbetar för ökad, bättre och säkrare cykling. Ordinarie medlemmar är 40 svenska kommuner och 7 regioner som vill göra vardagscyklingen mer attraktiv. Föreningen stöds av 6 associerade medlemmar.

Målsättningen är att öka andelen cykelresor, förbättra förutsättningarna för att cykla och att höja cyklingens status bland de aktörer som är aktiva inom transportsektorn på kommunal, regional och nationell nivå.

Svenska Cykelstäder arbetar strategiskt med kunskapsutbyte, samverkan och opinionsbildning. Därutöver bedrivs ett nära samarbete med andra aktörer såsom Svensk Cykling, 2030-sekretariatet och Generation Pep. Svenska Cykelstäder står bakom cykelvanligskola.nu.

Cykelfrämjandets Cyklistvelometer 2024

Tranås deltar i cyklistvelometern för femte gången och tappar 2024 något i placering till plats 26 av 51 deltagande kommuner, från fjolårets tjugooandra plats. I gruppen små kommuner hamnar Tranås på en tredje plats av 78 små kommuner.

Tranås får totalt 54 poäng av 90 möjliga.

SAMMANSTÄLLNING, TOTALBETYG OCH RANKNING







Årets Cyklistvelometer utgörs, likt undersökningen år 2022, av sex kategorier baserade på 28 frågor: generell nöjdhet, trygghet, tillgång till cykelinfrastruktur, framkomlighet i cykelvägnätet, cykelklimat samt cykelns prioritet i kommunen.

Frågorna, som går från 1 = "Instämmer inte alls" till 5 = "Instämmer helt" (där 5 = "Instämmer helt" representerar högst nöjdhet), har använts för att skapa medelvärden av kategorierna. Det samlade medelvärdet av alla sex kategorier har därefter skapat en totalpoäng.

Kopplat till varje kategori samt totalpoängen finns även ett betygssystem som går från A till F, se indelning nedan.

Tranås kommun får 3,38 i totalpoäng, vilket ger betyg B. Kommunen får därmed plats 3 av 78 inom rankingen för små kommuner.

På nästa sida finns en karta där samtliga kommuner med tillräckligt antal svar har markerats med tillhörande betyg.

Betyg	Intervall	Färgkodning
A	3,75 - 5,00	
B	3,25 - 3,74	
C	2,75 - 3,24	
D	2,25 - 2,74	
E	1,75 - 2,24	
F	1,00 - 1,74	

**TRANÅS KOMMUN
RANKAS SOM NUMMER
3 AV 78
BLAND SMÅ
KOMMUNER**

SAMMANSTÄLLNING KATEGORIER OCH TOTALBETYG

	Tranås kommun		Små kommuner		Nationellt	
Generell nöjdhet	3,97	Betyg: A	3,08	Betyg: C	3,34	Betyg: B
Trygghet	3,50	Betyg: B	2,70	Betyg: D	2,85	Betyg: C
Tillgång till cykelinfrastruktur	3,49	Betyg: B	2,84	Betyg: C	3,00	Betyg: C
Framkomlighet i cykelvägnätet	3,26	Betyg: B	2,86	Betyg: C	2,90	Betyg: C
Cykelklimat	2,83	Betyg: C	2,57	Betyg: D	2,50	Betyg: D
Cykelns prioritet i kommunen	3,18	Betyg: C	2,63	Betyg: D	2,83	Betyg: C
Totalpoäng	3,38	Betyg: B	2,78	Betyg: C	2,90	Betyg: C

Länk Kommunvelometern: <https://cykelframjandet.se/kommunvelometern-2024/>

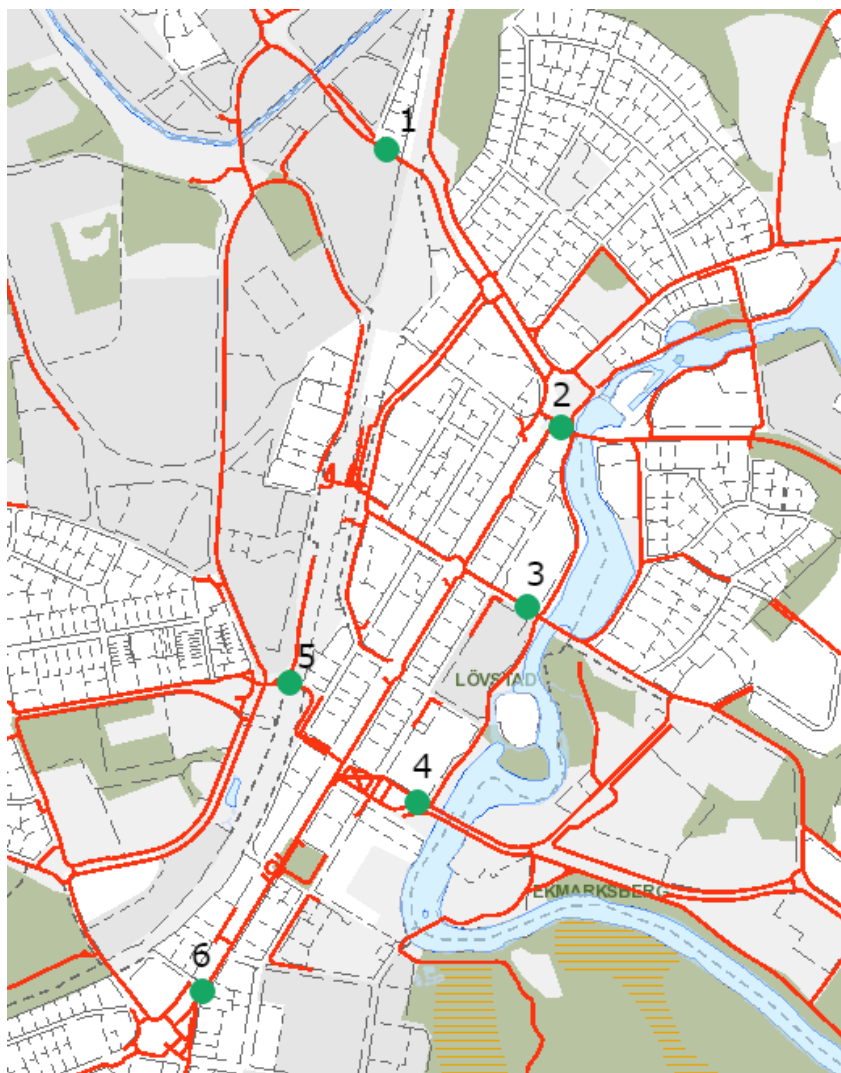
Cykelmätning

Som underlag för cykelarbetet görs sedan 2017 en årlig mätning av antalet cyklister vid sex fasta mätstationer i Tranås. Mätningarna utförs under en vecka i maj. En sammanställning från mätningarna 2017–2024 redovisas i tabellen nedan.

Målet är att dubblera cyklingen till 2025 från 2017. Trenden visar att cyklingen ligger på en stadig nivå i kommunen och att målet blir svårt att uppnå.

Siffrorna ger en översiktlig bild över antalet cyklister vid respektive mätpunkt.

Då alla bostadsområden i Tranås ligger inom en 5 km radie, finns goda förutsättningar för att öka cyklingen inom tätorten. Möjligen skulle effektivare mätmetoder (exempelvis IoT*) kunna öka mätningens kvalitet ytterligare.



* IoT = Internet on things: samlingsnamn för teknik som gör att föremål via inbyggd elektronik och internetuppkoppling kan utbyta data mm. via ett nätverk.

Mätpunkt	År	Cyklister (7 dagar)
1	2017	3197
	2018	3140
	2019	3206
	2020	3084
	2021	3069
	2022	3345
	2023	3431
	2024	4206
2	2017	2819
	2018	3639
	2019	3568
	2020	2493
	2021	2946
	2022	3178
	2023	3715
	2024	4949
3	2017	-----
	2018	2458
	2019	3299
	2020	3478
	2021	4153
	2022	5179
	2023	3950
	2024	5555
4	2017	5840
	2018	8246
	2019	4590
	2020	4810
	2021	5798
	2022	5706
	2023	3219
	2024	7085
5	2017	4994
	2018	5064
	2019	6125
	2020	4233
	2021	4918
	2022	2407
	2023	5522
	2024	5708
6	2017	3699
	2018	5408
	2019	4344
	2020	5463
	2021	5259
	2022	6119
	2023	-----
	2024	7636

Kommunikation och påverkansåtgärder

Under 2024 har kommunikationsgruppen inte varit aktiv därav har inte så många aktiviteter genomförts.

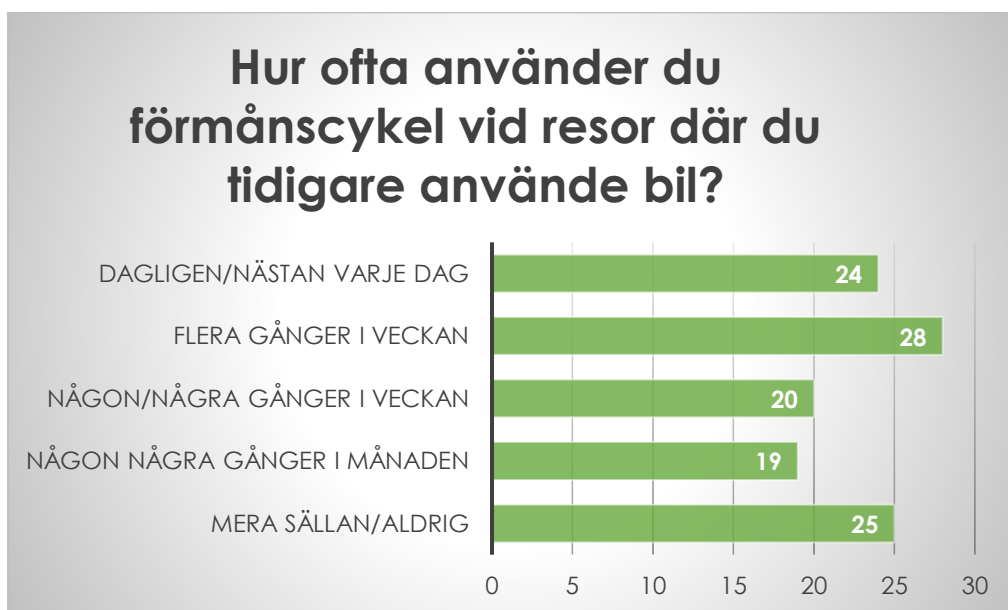
Cykelns dag – inföll den 3 juni

Förmånscyklar för personalen – Information om kommande demodagar eller beställningar har publicerats på intranätet i anslutning till utsatt datum.

Vad är en förmånscykel?

En förmånscykel är en löneförmån som medarbetare kan få av sin arbetsgivare. Personalen får välja den modell som passar bäst för ens behov och livsstil och leasa den i 36 månader mot bruttoavdrag på lönen. Förutom en cykel ingår support, garanti, hemleverans, allriskskydd och en låsvajer.

Nedan finns statistik över bilresor ersatta med cykel för de som haft en förmånscykel i Tranås kommun första perioden. Sammanräknat har 79 % av de som svarat på enkäten ersatt en bilresa med cykel från någon gång per vecka, upp till varje dag.



Infrastruktur

Kritiska passager - I september 2014 ändrades trafiklagstiftningen och möjlighet att anlägga cykelöverfart infördes. Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) har tagit fram principritningar över hur en cykelöverfart med övergångsställe och cykelöverfart utan övergångsställe ska utformas. Även om en cykelöverfart är utformad enligt principritning från SKR, måste den även vara skyltad med rätt vägmarkering för cykelpassage för att cyklister ska ha företräde framför bilisterna, sedan en ändring som infördes 2019.

Samhällsbyggnadsförvaltningen har bedömt att kritiska passager som är lämpliga för cykelöverfarter, skyltade som cykelpassager, ska byggas där cykelvägnätets huvudstråk korsar det kommunala gatuvägnätet, där hastigheten är max 40 km/h samt i direkt anslutning till skolor och förskolor i syfte att få ner hastigheten till 30 km/h.

Syftet med att de kritiska korsningarna idag byggs och utformas som cykelöverfarter men skyltas som cykelpassager är att förvaltningen bedömer att cykelvägnätets huvudstråk, i stort sett, bör vara helt utbyggt med passager, utformade som cykelöverfarter, innan omskyltning görs. Detta i syfte att inte skapa en förvirrad trafiksituation där cyklister på huvudstråken har företräde vid endast vissa korsningar av det kommunala gatunätet.

Förvaltningen avser att uppdatera cykelplanen under år 2025 och då uppdatera cykelkartan med cykelvägnätets huvudstråk och primärstråk. I samband med detta kommer även alla kritiska korsningar som förvaltningen anser ska byggas om markeras på cykelkartan. De kritiska korsningarna ska sedan utformas som cykelöverfarter, enligt principritning från SKR.

Förvaltningen har sedan 2022 anlagt 11 stycken cykelpassager, utformade som cykelöverfarter. Dessa är lokaliserade på:

- Östra vägen
- Råsvägen
- Junkaremålsgratan
- Storgatan
- Fröafallsvägen
- Sveagatan/Torsgratan (2 stycken)

Cykelparkering – I Tranås kommun finns ca 1200 cykelställ på ett femtiotal platser.

Ca 30 % har tak och 40 % har belysning. År 2024 invigdes cykelgaraget vid stationen för de som pendlar. Cykelgaraget ligger mellan stationshuset och pendelparkeringen.

Cykelgaraget ger plats för ca 60 cyklar och laddningsmöjligheter för 10 cyklar och möjlighet för någon lådcykel.

I cykelgaraget kan man låsa in sin cykel. För inpassering till cykelgaraget tillhandahåller Tranås Direkt tagg mot en avgift.

Avgift:

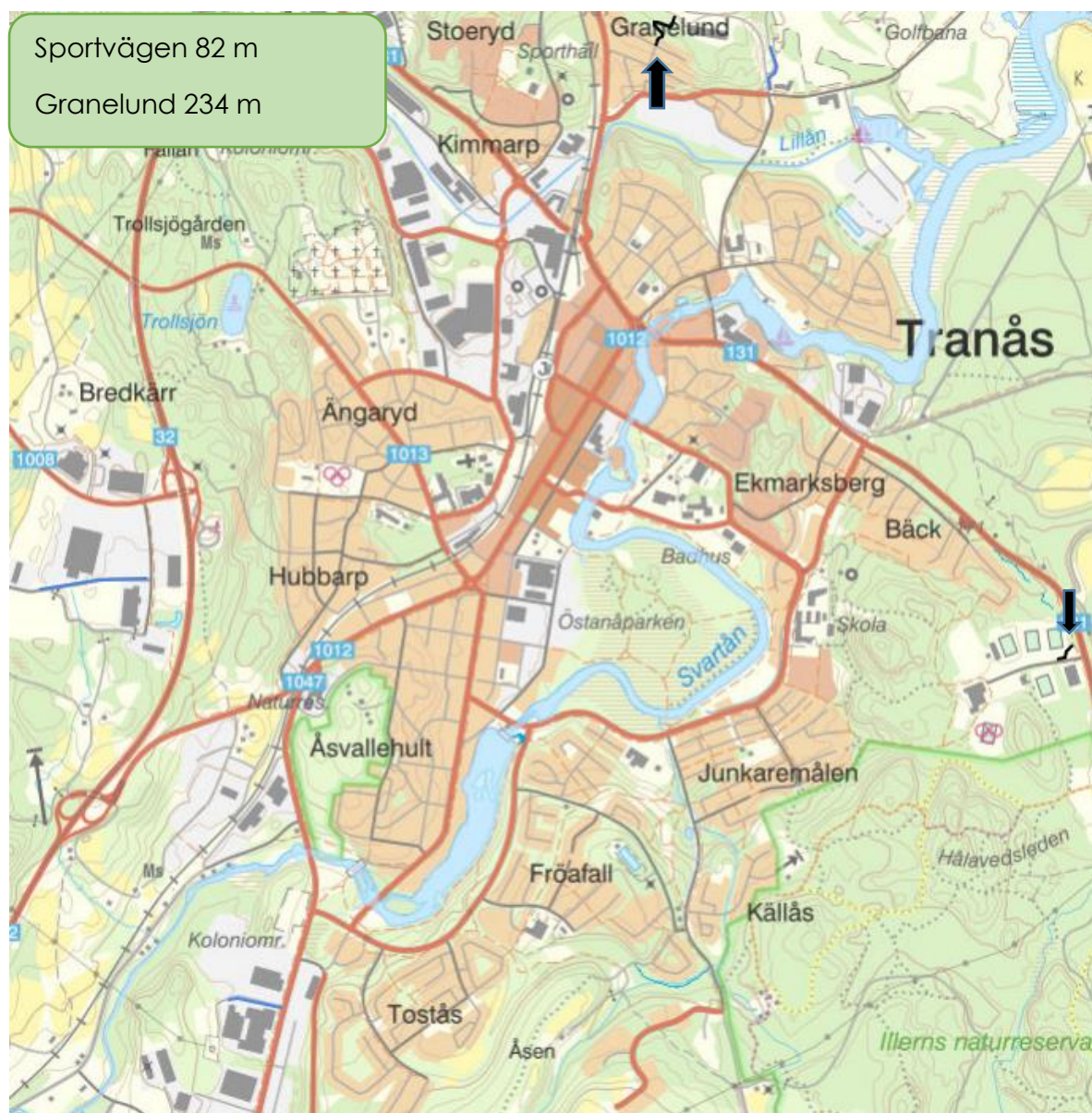
- helår 820 kr
- halvår 515 kr
- månad 105 kr



Utbyggt cykelvägnät

Under 2023 byggdes totalt 746 meter ny cykelväg.
Dessa visas i blå färg på kartan nedan.

Under 2024 byggdes totalt 316 meter ny cykelväg.
Dessa visas i svart på kartan nedan.



Cykel - och gångvägar i Tranås

Nya under 2024 i svart

Nya under 2023 i blått

Belysning – Passager med förstärkt belysning

Gröna punkter, äldre belysning

Svarta punkter, ny belysning som kommit till under 2024



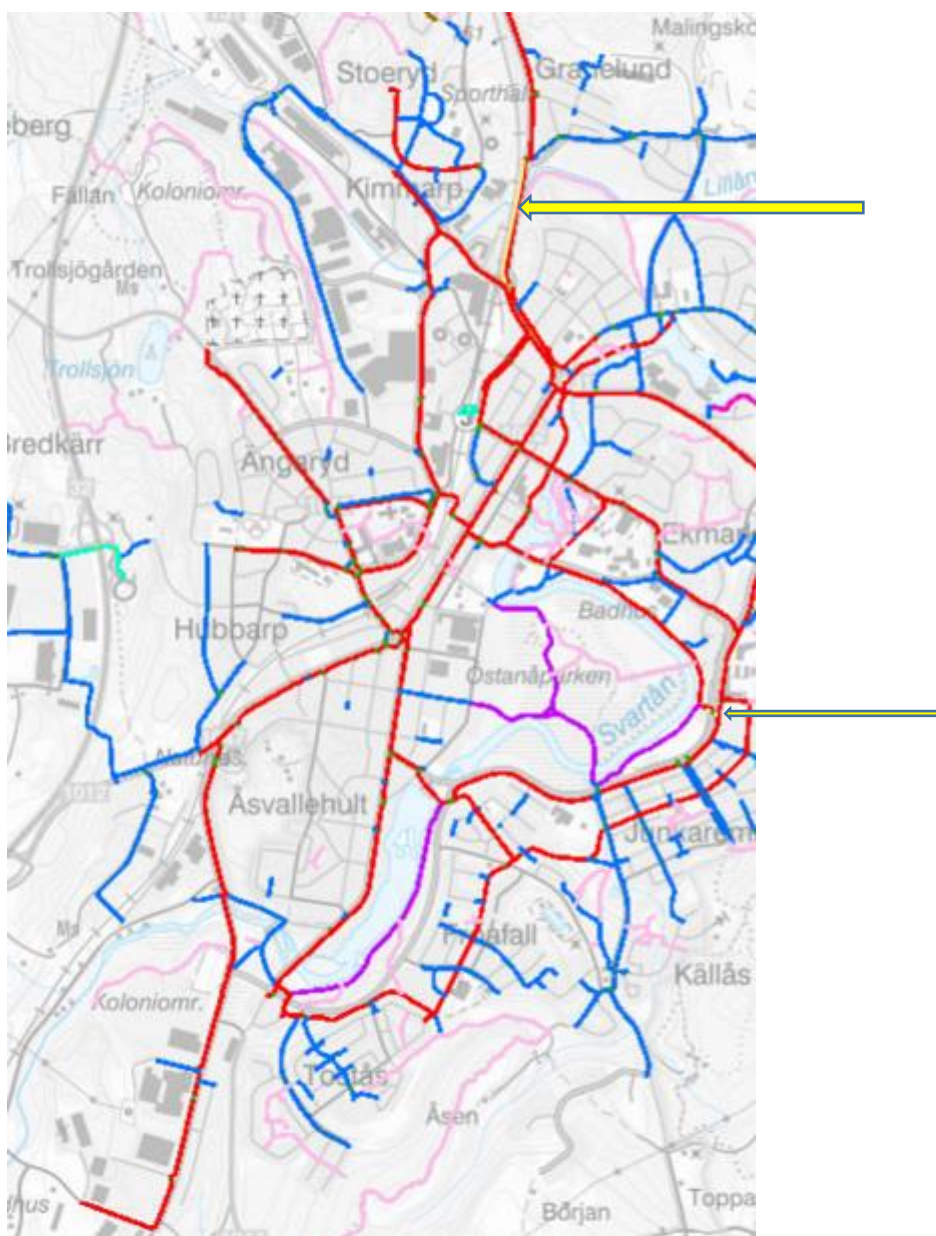
Drift och underhåll

Snöröjning – Snöröjning startar normalt när det kommit 3 centimeter nysnö. Det gäller både vardagar och helger. Gång- och cykelvägar, huvudstråk och de centrala delarna är prioriterade.

Ny beläggning under 2024 markerat med gult i kartan för cykelvägnät

Gatuavdelningen har med egna investeringsmedel lagt 2 501 m² ny beläggning på kommunens GC-vägar och ytterligare 3 450 m² har belagts i samband med återställningar efter schakt genomförd av andra i samband med tex lednings- och kabelförläggning.

Sträckor: Mjölbyvägen, Sportvägen och Östra vägen



Övrigt

Cykelarbete fortsättningsvis – Gatuavdelningen är ansvarig för att genomföra cykelstrategin och dess handlingsplan. Till sin hjälp har avdelningen en cykelplaneringsgrupp där representanter ifrån olika förvaltningar stöttat arbetet. Under åren 2022–2024 har cykelplaneringsgruppen varit pausad på grund av omorganisation och chefsbyten. Förhoppningen är att cykelplaneringsgruppen ska återupptas under år 2025. Cykelstrategin är ett kommunövergripande dokument och har beslutats av kommunfullmäktige. Cykelstrategin följs varje år upp av ett cykelbokslut.

Trafikkalendern – köps in till F-6 skolor. Trafikkalendern är Sveriges största läromedel om trafiksäkerhet för barn. Metoden syftar till att elever på ett undersökande sätt ska förstå hur samhället är uppbyggt och hur transportsystemet fungerar samt att de genom denna metod ges bättre förutsättningar att vara delaktiga i utvecklingen av ett långsiktigt hållbart samhälle. Trafikkalendern har getts ut sedan 1987 och har med glädje och stort engagemang inspirerat skolor i låg- och mellanstadiet att arbeta med trafik-, miljö och hälsofrågor som en del av lärandet för hållbar utveckling. <https://trafikkalendern.se/>



Tranås Skatepark – År 2013 byggdes skateparken som är på 800 kvm med belysning. Skateboard och kickbike får användas där och ytan används flitigt. Skateparken ligger i Ekmarkspark mittemot stadshuset.



Sommen runt - Cykelloppet tar deltagaren runt sjön Sommen via Trehörna, Boxholm, Malexander, Svalsjö, Pinnarp, Tidersrum, Norra Vi, Asby, Ramfall, Hestra och slutligen till Tranås. Den totala sträckan är 144 kilometer. Det finns även två kortare lopp: Torpön runt som är 95 kilometer och Mossebo runt som är 44 kilometer.



Sommen 365 – är en naturkarta där naturupplevelser under årets alla dagar finns samlad för kommunerna Tranås, Boxholm och Ydre. Där finns mångfald av unika naturreservat, härliga badplatser, vandrings- och cykelleder.

Tre kommuner har samarbetat och tagit fram cykel- och vandringsleder för att upptäcka Sommens fantastiska natur.



Cykelbokslut 2024 är framtaget av:

Johanna Moberg, tf. gatuchef